

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKKEL FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA

Szerkeszti

BUND KÁROLY,

egyesületi titkár.

1909. év, szeptember 1.

XVII. FÜZET.

XLVIII-ik évfolyam.

Megjelenik minden hónap 1. és 15-ik napján.

Ára egy évre azok számára, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek nem tagjai, 16 kor. Az egyesület azon alapító tagjainak, kik legalább 300 koronát alapítottak, ingyen jár, míg azoknak, kik ezen összegnél kevesebbet alapítottak, az illető alapítványi kamat beküldése mellett, ára 6 kor. Rendes tagoknak a 16 kor. évidíj fejében szintén ingyen küldetik meg.

Az Országos Erdészeti Egyesület időközönként megjelenő közérdekű kiadványai (népszerű erdészeti ismeretek tára stb), valamint a hirdetések (állandó melléklet) és az időközönként a laphoz fűzött, műnyomópapíron készült képek az előfizetési ár fejében a lappal *ingyen* küldetnek meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 6. szám

(Telefon: 37—22)

A lapnak legkésőbb minden hónap 5. és 20. napjáig a t. egyesületi tagok vagy előfizetők kezeihez kell jutni. Ellenkező esetben posta-jegygyel „reclamatio“ teendő.

“Patria” irodalmi vállalat és nyomdai r.-t. nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.

Munkatársaink tájékozásául! Az „Erdészeti Lapok“ közleményeik körébe fogadják az erdőgazdaság összes ágainak művelésére és ismertetésére szolgáló értekezéseket s a gazdálkodás gyakorlati alkalmazására vonatkozó bármilyen tudósításokat, valamint felvesszük az erdészetet közelről érdeklő s azzal mintegy rokon kötelekben lévő vadászati ügyeket is.

Írói tiszteletdíj: Egy nyomtatott ivnyi eredeti értekezésért, mely a szerkesztőség részéről átdolgozást nem igényel 40—48 K, ha az átdolgozást igényel, avagy idegen nyelvből eszközölt szabatos fordításért 24—40 K, oly fordításért, mely átdolgozást igényel, 16—24 K.

Munkatársaink tiszteletdíját a szerkesztőség az év végével küldi meg, kívánatra azonban előbb is.

Kérjük munkatársainkat, hogy dolgozataikat csak egyes félvékre s ilyeneken is csak az egyik oldalra, törött alakban írják. A cikkekhez tartozó rajzokat sima, fehér papíron, lehetőleg kétszer olyan nagyságban kell készíteni, mint a milyen nagyságban azokat a szerző a lapba felvéteni kívánja. Ugyanilyen mértékben nagyítva kell a rajzhoz tartozó felírásokat, betűket s egyéb jelzéseket is alkalmazni. Tiszta és szép másolatokat csak hasonlóan kidolgozott eredeti után lehet vární. *Kéziratok nem küldetnek vissza.*

Az Erdészeti Lapokban megjelenő közleményekről a szerkesztőség a nyomdai költségek megtérítése esetén *különlenyomatokat* is készített a szerzők számára. A nyomdai költség (füzve, de boríték nélkül) 30 példány után 16 oldalas ivenként 7 K, 50 példány után 8, 100 példány után 10 K.

Borítékkal ellátva, a különlenyomatok előállítása 30 példánynál 3 K 60 fill., 50 példánynál 4 K-val, 100 példánynál 5 K-val többbe kerül.

EGYESÜLETI HIRDETÉSEK.

Figyelmeztetés. Az egyesületi kiadványokból az egyesületi tagok *csak egy példányt* szerezhetvén meg *kedvezményes áron*, több példány megrendelése esetében a többi példány után a nem tagok számára megállapított ár küldendő be.

Az Országos Erdészeti Egyesületnél (Bpest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) a következő művek rendelhetők meg:

ERDÉSZETI LAPOK. Az Országos Erdészeti Egyesület közlönye. Szerkeszti *Bund Károly*. Előfizetési ára 1 évre 16 korona. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Mutatványszámok ingyenesen. Régi évfolyamok mérsékelt áron.

AZ ERDŐ. Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti és vadászati altszietek részére. Szerkesztik *Sugár Károly* és *Balogh Ernő* m. kir. főerdőmérnökök. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Ára 1 évre 4 K.

AZ ERDÉSZETI ZSEBNAPTÁR 1909. ÉVI (28.) ÉVFOLYAMA. Teljesen elfogyott.

AZ ERDŐÖR vagy **AZ ERDÉSZET ALAPVONALAI KÉRDÉSEKBEŒ** és **FELELETEKBEŒ.** Irta: *Bedő Albert*. VIII. kiadás, 1902. Ára 6 K. 6 kor. 55 fill. előzetes beküldése esetén bérmentve és ajánlvá küldetik.

AZ ERDŐRENDEZÉSTAN KÉZIKÖNYVE. Irta: *bölcsészai Belházy Emil*. Ára tagoknak 6 K, nem tagoknak 10 K.

ERDÉSZETI NÖVÉNYTAN. Irta: *Fekete Lajos* és *Mágócsi-Dietz Sándor*. I. kötet Általános növénytan. Teljesen elfogyott. — II. kötet: Növényrendszertan. Részletes növénytan. Növényföldrajz. Ára tagoknak 12 K, nem tagoknak 18 K.

A TÖLGY ÉS TENYÉSZTÉSE. Irta: *Fekete Lajos*. Ára tagoknak és könyvkereskedőknek 4 K, másoknak 6 K. Kapható a szerzőnél is *Selmeczhányán*.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

XLVIII. ÉVF.

KÖZLÖNYE

17. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti :
BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☼ Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében, ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes árt járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-uteza 6. sz., II. em.

☞ A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltenek. ☞
(Telefon: 37-22.)

Erdőgazdasági ügyek a közigazgatásban.

Irta: *Csegezy Pál.*

Az 1879. évi XXXI. t.-cz. 25. §-ában foglaltak szerint erdőrendészeti ügyekben elsőfoku hatóság a közigazgatási bizottság, amely hatóság az ezen törvényben meghatározott teendői végrehajtását a 26. szakasz értelmében megválasztott 3 tagu albizottság, vagyis a „közigazgatási erdészeti bizottság” által gyakorolja.

Ugyancsak a közigazgatási bizottság, illelőleg ennek erdészeti albizottsága teljesíti az 1898. évi XIX. t.-cz., illetve az ennek végrehajtása tárgyában kiadott 15217/899. F. M. számú rendelettel hatáskörébe utalt teendőket, sőt az 1879. évi XXXI. és az 1898. évi XIX. t.-cz. végrehajtása körébe tartozó némely ügyek elintézésénél követendő eljárás tárgyában kiadott 1904. évi 62060. F. M. számú körrendelet a közig. erd. bizottságot különösen fontos hatáskörrel ruházta fel.

Az 1894. évi XII. t.-cz. értelmében is jelentős feladat vár a közigazgatási bizottságra különösen a kopár és vízmosásos területek hatósági kijelölését, megkötését és befásítását s ezen területeknek az 1898. évi XIX. törvényvel kapcsolatosan állami kezelésbe vételét illetőleg.

Mindazon vármegyékben, hol nagykiterjedésű erdők vannak, a fahasználat és legeltetés a fontosabb gazdasági ágazatok közé tartozik, a fennebb jelzett törvényes intézkedések folytán a közigazgatási beavatkozás elkerülhetetlen és az erdészeti albizottságnak kiválóan fontos szerepe van. Igen kívánatos tehát, hogy az erdészeti albizottság tagja erdészeti ügyekben jártasak legyenek.

Azonban az erdészet hazánkban mai napig sem tudott akkora népszerűsége vergődni, mint ahogy azt közgazdasági jelentőségénél fogva megérdemelné, ennél fogva megmaradt azoknak gyámoltjaként, akik hivatásuknak és kenyérkereső pályájuknak választották az erdészetet. Maguk az erdészek érzik, tudják és tapasztalják azt legjobban, hogy erdészeti ismereteikkel mennyire magukra vannak hagyatva.

Ezt a helyzetet az 1879. évi XXXI. évi törvény megtervezői már annak idején jól felismerték s bizonyára a késő jövőre való tekintettel biztosított törvényes intézkedéssel az, de másrészt a dolog természetéből is következik, hogy a közigazgatási erdészeti bizottságnak mint véleményező törvényesen minősített szakember is legyen tagja, s ez a kir. erdőfelügyelő.

A kir. erdőfelügyelő azonban — mint említém — csak mint az erdészeti albizottság véleményezője szerepel, vagyis mint ilyen csak az erdészeti bizottság üléseiben vesz részt, míg magának a közigazgatás plénumának még hivatalból sem tagja s így a közigazgatási bizottság elé terjesztendő jelentésnek vagy javaslatnak megtételénél a kir. erdő-

felügyelőnek már semmi szerepe nincs. Eszerint magában a közigazgatás plénumában erdészeti szakértő hivatalosan közre nem működik, ott tehát az erdészeti kérdés szakember képviselése nélkül marad, kivéve azon esetet, amidőn egyik-másik szakember egyszersmind megválasztott bizottsági tag és az erdőgazdasági kérdésekhez hozzá kíván szólni.

Az 1902. évi 127000 B. M. számú rendelettel a közigazgatási bizottságok részére kiadott ügyviteli szabályzat 28. §-a alatt az előadói teendőket teljesítők közt fel van sorolva a kir. pénzügyigazgató, a kir. tanfelügyelő, az államépítészeti hivatal főnöke, a folyammérnöki hivatal főnöke, és a közgazdasági előadó, de már erdőgazdasági előadóról említés sincs téve; ez az ügyviteli szabályzat tehát az 1879. évi XXXI., valamint az 1898. évi XIX. törvény keretében a közigazgatásügyi bizottság hatáskörébe utalt esetekben az erdőgazdasági ügyek előadóját nem jelöli meg.

A közigazgatási bizottságnak erdőrendészeti ügyekben való eljárása iránt a m. kir. belügyminiszterrel egyetértőleg kiadott 10092 F. M. számú utasítás 8. §-a a következőképpen intézkedik: „előadó az elnök által megbízott, vagy az illető tárgyra, vagy állandóan az erdészeti bizottság által választott tag, esetleg az elnök maga, erdőrendészeti áthágásokat és az erdőtermények szállítását illető ügyekben pedig a kir. erdőfelügyelő“.

Ezek szerint tehát az erdészeti albizottság elnöke, különösen, ha az egyszersmind a vármegye főispánja és így a közigazgatási bizottság elnöke is, rendszerint a törvényhatóság valamelyik jegyzőjét, vagy aljegyzőjét bizza meg az előadói teendővel, kik a közigazgatási bizottságban képviselik azon ügyeket, melyeknek az erdészeti albizottságban a kir. erdőfelügyelő az előadója: vagyis előáll

az az eset, amidőn a kir. erdőfelügyelő által elkészített, illetve megszerkesztett és az erdészeti albizottság által a közigazgatási bizottság plenuma elé terjesztett határozati tervezet a törvényhatósági jegyző pusztá felolvasása után minden különösebb magyarázat és eszmecsere nélkül emel-
tetik határozattá.

Az 1898. évi XIX. törvény életbeléptetésével úgy a közigazgatási bizottság, mint az erdészeti albizottság teendői jelentékenyen felszaporodtak. A közigazgatási bizottságnak ezen törvényben megállapított hatáskörét ugyanis a törvény 54. §-ának első, harmadik és negyedik bekezdésében említett ügyeket kivéve, mint fennebb is jeleztem, az erdészeti bizottság gyakorolja, míg az 54. § első, harmadik és negyedik bekezdésében megjelölt ügyekben az erdészeti bizottság meghallgatásával maga a közig. bizottság határoz.

Az 1898. évi XIX. törvényből folyólag ugyanis gyakran merülnek fel és állandóan napirenden vannak a törvény II. czime alá tartozó, vagyis a közbirtokosságok és a volt urbéresek osztatlan tulajdonában levő közösen használt erdők és kopár területek gazdasági ügyvitelével kapcsolatos kérdések, melyek erdőgazdasági ismeretek nélkül meg nem oldhatók és amely kérdéseket az erdészeti albizottságon túl már szakember nem képvisel, kivéve azon ügyeket, melyekben a m. kir. földmivelésügyi miniszternek kell döntenie. Azon erdőgazdasági kérdéseknél, illetőleg ezekkel kapcsolatos közbirtokossági határozatoknál tehát, melyek elsőfokban a közigazgatási bizottságban, másodfokban pedig a m. kir. közigazgatási bíróság által tárgyalatnak, erdőgazdasági ismeretekkel bíró, szakértő előadó nem szerepel; ezen forumokban tehát a felmerült kérdés felett, szakemberek véleménye alapján ugyan, de azok közvetlen közreműködése nélkül történik döntés

Nem czélom és nem is érzem magam arra illetékesnek, hogy itt ezen hatóságok eljárását bíráljam, azonban azt határozottan állithatom, hogy a közigazgatási bizottságban az erdőgazdasági kérdéseknek szakértő közreműködésével való tárgyalása, megvitatása és eldöntése határozottan az ügy jó érdekében való volna; sőt annak jogsultságát, hogy az erdészeti kérdéseknek a m. kir. közigazgatási bíróságnál is szakember képviselője legyen, szintén kétségtelennek tartom.

Nézetem szerint ezek után az erdőgazdasági kérdésekkel egyidejűleg az erdészet hűséges képviselőjeként, magának az erdőgazdasági szakértőnek is méltó szerepet kell juttatni a közigazgatásban, különösen azon célból, hogy az erdészeti eszméket az erdészeti kérdésekkel kapcsolatosan alkalmoszerűen terjessze és azokat a közigazgatás vezető, intéző és végrehajtó közegei előtt illetékes helyen megismertesse; vagy ha az erdészetet illetéktelen és méltatlan támadás éri, legyen aki annak megvédelmezésére siessen.

Mezőgazdasági használatra kevésbé alkalmas területek beerdősítése.

Ismerteti *Zivuska Jenő.*

(Befejezés.)

Hogy járjon el a kisbirtokos kedvezőtlen fekvésű vagy mezőgazdaságra kevésbé alkalmas földjének beerdősítésénél?

A czimben jelölt feladatnál két kérdésre kell válaszolnunk, nevezetesen: 1. Milyen intézkedéseket tegyünk erdőtenyésztési tekintetben? 2. Milyen kezelési rendszabályok szükségesek, azaz miként szervezzük az erdőrendezést, védelmet stb.?